

ANSÖKNINGSBLANKETT

Ifyllt formulär sänds via e-post till: hemloshet@socialstyrelsen.se
eller per post till: Socialstyrelsen
Socialtjänstavdelningen
Enheten för handikappfrågor
106 30 Stockholm

OBS! SPAR IFYLLDA FORMULÄR I DATORN INNAN DE E-POSTAS

Fyll i markerade rutor. Vandra mellan rutorna med pil- eller tabtangenterna eller placera markören i respektive ruta med musen. I princip kan ni skriva hur mycket som helst i rutorna, texten skjuts framåt, men skriv kortfattat och använd bilagorna!

Projektets namn	Boendeprojektet		
Sökande/ huvudman	Kommun, landstingsenhet, annan organisation Rinkeby- Kista Stadsdelsförvaltning		Tfn 08-508 01 000
	Adress Box 7049 167 07 Kista		Fax 08-508 02 058
			E-post Lina.blombergsson@rinkeby-kista.stockholm.se
Kontaktperson	Namn Lina Blombergsson, Enhetschef Kvinnofridsenheten		Tfn 08-508 02 010
	Adress Box 7049 164 07 Kista		Fax 08-508 02 058
			E-post lina.blombergsson@rinkeby-kista.stockholm
Samarbetspartner	Annan kommun/stadsdel	Landstingsenhet	Frivilligorganisation/Annan aktör Referensgrupp kommer att knytas till projektet där Allmännyttan och privata hyresvärdar kommer att ingå.
Projekttid	Planerat startdatum 20080730	Planerat slutdatum 20100730	

Sammanfattande projektbeskrivning Målgrupp (t.ex. kvinnor, barnfamiljer), metod, förväntat resultat, dokumentation. Beskriv med högst 200 tecken. Utförligare projektbeskrivning bilägges i Bil. 1.	Stadsdelarna Rinkeby och Kista slogs ihop den 1 juli 2007 och bildade efter sammanslagningen Rinkeby-Kista Stadsdelsförvaltning. I samband med omorganisationen/sammanslagningen bildades en särskild verksamhet för Försöks- och Träningslägenheter, den s k "Lägenhetsverksamheten". Syftet med att bilda denna verksamhet var att lyfta upp målgruppen som bor i stadsdelens försöks- och träningslägenheter och vidareutveckla stödet till de boende som i båda stadsdelarna bedömdes som otillfredställande. Sammanlagt finns idag 103 hushåll i stadsdelen som bor i försöks- eller träningslägenhet. Det är både ensamstående och barnfamiljer. De största målgrupperna är personer med ett tidigare missbruk och personer med socialpsykiatriska problem. Det finns också en mindre andel barnfamiljer och unga vuxna har beviljats insatsen. Stödet till de boende varierar stort, en del har beviljats boendestöd medan andra enbart har stöd av sin socialsekreterare. Stödet kan då bestå i besök allt ifrån en gång i veckan till varannan månad. Det står klart att socialtjänsten i många avseenden brustit i sin uppföljning av den beviljade insatsen boende i försöks- eller träningslägenhet. I Rinkeby genomfördes 2006 en stor kartläggning som berörde hemlöshetsfrågan i stadsdelen och i uppdraget ingick också att speciellt belysa hur arbetet med försöks- och träningslägenheter behövde förbättras. Efter kartläggningen skapades interna riktlinjer och rutiner för hur arbetet med stadsdelens försöks- och träningslägenheter skulle bedrivas. Dessa riktlinjer och rutiner har nu reviderats i och med sammanslagningen. För närvarande genomförs en kartläggning av samtliga boende kring hur deras situation ser ut, hur stödet är utformat, hur länge de bott i boendeformen och hur planeringen framåt ser ut. Det framkommer då, vilket också framkom i den tidigare kartläggningen som genomfördes i Rinkeby, att majoriteten av de boende har stora ekonomiska problem som utgör ett hinder för att ta sig vidare ut på den ordinarie bostadsmarkanden. Samtidigt framkommer att mycket lite insatser har satts in för att arbeta med just denna problematik. Det finns idag ingen funktion inom socialtjänsten i Rinkeby-Kista som kan erbjuda ekonomisk rådgivning i den omfattning som målgruppen är i behov av. I Stadsdelen finns förvisso en budget- och skuldrådgivare men denne kan inte erbjuda den omfattning av stöd som målgruppen kräver. Projektet syftar till att vidareutveckla stödet till de boende genom att kunna erbjuda dem konkret ekonomisk rådgivning/budgetrådgivning. Detta förväntas leda till att klienten står bättre rustad att på sikt kunna klara och behålla ett eget boende på den ordinarie bostadsmarknaden.		
Uppföljning/utvärdering Samarbetspartner i uppföljningen (FoU-enhet, högskola etc.)	Namn och befattning/titel Kristina Myreteg, Projektsamordnare & Lina Blombergsson Enhetschef	Adress Rinkeby-Kista Sdf Box 7049 167 07 Kista	Tfn, fax, e-post 08-508 01 000 08-508 02 058

Metod för uppföljning Ange kortfattat huvuddragen. Utförligare beskrivning bilägges i Bil. 2.	I alla ärenden där den budgetrådgivaren blir inkopplad ska en genomförandeplan skapas med klienten, placerande socialsekreterare och budgetrådgivaren. I planen ska mål och delmål sättas som sedan ska följas upp kontinuerligt och vid projektets slut. Vidare ska en strukturerad intervju genomföras med klient och socialsekreterare var för sig med frågor om hur de uppfattat att insatsen varit till hjälp för att nå en förändring. En mätning ska också göras kring huruvida skuldbilden till stadsdelen förändrats, d.v.s. är det färre klienter som underlåter att betala sin hyra till stadsdelsförvaltningen vid projektets slut än vid projektets början.

Kostnad och finansiering avseende hela projektet och projektperioden (kronor) Budget bilägges i bil. 3	Beräknad totalkostnad 1 199 000	Varav egen finansiering	Ev annan finansiering (från vem och vilken summa)	
	Bidrag som söks hos Socialstyrelsen 1 199 000	Varav medel för uppföljning (projektet ansvarar) 30 000 kr		
Underskrift av projektansvariga (för de huvudmän, organisationer m.fl. som samverkar) Principer för samverkan, avtal m.m. nedtecknas i bil. 4.	Namn Lina Blombergsson	Organisation Rinkeby-Kista Stadsdelsförvaltning	Datum 2007-11-03	
	Namn	Organisation	Datum	
	Namn	Organisation	Datum	
	Namn	Organisation	Datum	

PROJEKTBESEKRVNING

Bakgrund

Rinkeby och Kista stadsdelsförvaltning har sedan 1 juli bildat Rinkeby- Kista Stadsdelsförvaltning. De tidigare stadsdelarna hade innan sammanslagningen ambitioner att förbättra arbetet med den målgrupp som erhållit försöks- eller träningslägenhet genom socialtjänsten. De problem som identifierats är att det saknas strukturerade metoder i arbetet med de boende. Syftet med en försöks- eller träningslägenhet är att det ska vara ett led i en behandlingskedja och boendet ska ses som en behandlingsresurs. Allt för ofta har boendet istället blivit ett långvarigt boende där den enskilde har haft lite stöd för att arbeta med att på sikt kunna klara ett eget boende. Bl.a. har det saknats behandlingsplaner kopplade till boendet och genomströmningen av boende har varit dålig. Detta har resulterat i att andelen lägenheter i socialtjänstens regi stadigt ökat och idag har Rinkeby-Kista stadsdel sammanlagt 103 hushåll som bor i försöks- eller träningslägenhet.

2006 tillsatte ledningsgruppen inom Individ- och familjesorgen i Rinkeby en arbetsgrupp med representanter för alla enheter inom IoF samt flyktingmottagningen och medborgarkontoret i området. Syftet var att fånga upp boendefrågor ur olika perspektiv och komma med förslag på hur arbetet med att minska andelen hemlösa skulle bedrivas och vilka insatser som behövde utvecklas/förbättras. Arbetet utmynnade i en rapport om bostadsfrågor och hemlöshet.

En av frågeställningarna som behandlades var hur arbetet ska utformas för att de boende inte ska fastna i de boendeformer som socialtjänsten ansvarar för. Det konstaterades att arbetet ska syfta till att klienterna ska bli självförsörjande och självgående även om det sannolikt finns grupper som är i behov av långtgående stödinsatser under lång tid. En placering i försöks- eller träningslägenhet kan aldrig ersätta boende på ex. institution. Arbetsgruppen konstaterade att en grundlig utredning ska ligga till grund för beslut om försöks- eller träningslägenhet för att säkerställa att rätt klient får rätt slags insats. Bl.a. behöver utredningen klargöra vad som förorsakat att klienten blivit bostadslös. Vidare behövs en bedömning om vad klienten behöver arbeta med för att på sikt klara av ett eget boende. Denna utredning bör sedan ligga till grund för utformningen av insatsen som ska redovisas i en separat genomförandeplan.

En av de saker som ofta är ett hinder för klienten att överta sitt boende är oreglerade skulder. Många klienter i försöks- eller träningslägenheter har haft stora problem med sin ekonomi. Många har dragit på sig stora skulder under en tid av psykisk ohälsa och/eller missbruk. Att få ordning på sin ekonomi, betala räkningar i tid o.s.v. ingår ofta som en del i behandlingsplanen. Dessvärre läggs för lite tid ned på att klienten själv, efter förmåga, får öva sig i att ta ansvar för sin ekonomi. Antingen tar socialtjänsten över hela ansvaret för klienten genom att exempelvis betala klientens alla räkningar direkt till hyresvärd, elbolag o.s.v. Eller så får klienten sköta sin ekonomi utan vidare uppföljning, vilket ofta resulterat i att han/hon står med nya skulder under tiden insatsen pågår.

Det har också visat sig, både i Rinkeby och Kista, att många klienter som bor i stadsdelens försöks- eller träningslägenheter har stora skulder till förvaltningen för obetalda hyror. De har inte betalat sin hyra och förvaltningen uppföljning har varit mycket bristfällig och därmed också aktiva åtgärder.

I den ovan nämnda rapporten lyftes behovet av att vidareutveckla arbetet med budget och skuldrådgivning fram. Inom ramen för rapporten inhämtades också information från andra liknande verksamheter, både genom studiebesök och skriftlig dokumentation. Det visade sig då bl. a. att dåvarande Vantörs stadsdelsförvaltning och Botkyrka kommuns boendeenhet arbetat strukturerat med budgetrådgivning kopplat till de som flyttade in i kommunens boenden.

Sedan omorganisationen arbetar två boendesamordnare heltid med försöks- och träningslägenheter och en administrativ boendesamordnare arbetar halvtid. Lägenhetsverksamheten är organiserad under Kvinnofridsenheten där också stadsdelens Kvinnofridsteam ligger. Enhetschefen på Kvinnofridsenheten leder arbetet och en enhetssekreterare sköter mycket av det administrativa arbetet med lägenheterna.

Lägenhetsverksamheten har reviderat de interna riktlinjer och rutiner som skapats på respektive stadsdel. I de nya rutinerna har mycket av det som framkommit i den tidigare nämnda rapporten vägts in och implementerats i gruppens arbete.¹

Idag genomför verksamheten en stor kartläggning av samtliga boende där de två boendesamordnarna träffar samtliga socialsekreterare som har en klient som bor i tränings- eller försökslägenhet. Tillsammans fyller de i ett förtryckt frågeformulär för varje klient där det framgår hur länge klienten bott i boendet, hur länge beslutet gäller, hur planen framåt ser ut, hur skuldbilden ser ut, hur stödet är utformat utifrån klientens behov m.m. Därefter ska boendesamordnaren och socialsekreteraren göra hembesök hos den boende. Alla boende ska få en sk boendepärm, med information om sin lägenhet. I pärmen finns följande flikar; kontrakt, regler, genomförandeplan, nyckelkvittens, kontaktpersoner inom socialtjänsten, kvitton på inbetalda hyror, hemförsäkring, information om hyresvärden, inventarielista. Under hembesöket ska klienten få förnyad information om vad det innebär att bo i en tränings- alt. försökslägenhet. Gemensamt går man igenom genomförandeplanen och belyser ev. hinder för att gå vidare i boendetrappan. Syftet med denna kartläggning är att klarlägga klientens behov och vid behov arbeta för att intensifiera insatserna.

Målgruppen som kan erhålla en tränings- eller försökslägenhet innefattar både ensamstående vuxna och barnfamiljer. Det framgår tydligt att ett boende i socialtjänstens regi ska användas som en behandlingsresurs.

Projektets syfte

Projektet syftar till att vidareutveckla stödet till de boende genom att kunna erbjuda dem konkret budget och skuldrådgivning. Detta förväntas leda till att klienten står bättre rustad att på sikt kunna klara och behålla ett eget boende på den ordinarie bostadsmarknaden. Skulderna utgör ofta ett hinder för de boende att gå vidare i boendekedjan/trappan. Hyresvärdarna i området, även allmännyttan, ställer allt större krav på att de boende ska vara utan skulder för att få ta över en försökslägenhet alt. erhålla ett 1:a handskontrakt på den ordinarie bostadsmarknaden. Detta medför fastlåsningseffekter i boendet och riskerar att göra socialtjänsten till en alternativ hyresvärd för personer med skulder. För att undvika att socialtjänsten blir en alternativ hyresvärd önskar projektet att bilda en referensgrupp med hyresvärdarna i området och föra en dialog kring hur vi gemensamt kan ta ett ansvar för målgruppen. Det är viktigt att hyresvärdarna och socialtjänsten har samma referensramar när

¹ Till ansökan bifogas de interna riktlinjerna där bl.a. mallen för framställan ligger som bilaga.

en klient ska anses vara färdigrehabiliterad och redo att klara ett eget boende, med eller utan skulder. En gemensam plattform behöver skapas kring hur länge en klient ska ha klarat av att betala hyran, skött en avbetalningsplan utan anmärkning, ha en fungerande ekonomi i övrigt innan han eller hon kan ta över ett kontrakt och räknas som en "vanlig" hyresgäst.

Många klienter uppfattar också den ekonomiska situationen som hopplös. Det kan kännas lönlöst att arbeta när man ändå tvingas leva på existensminimum. Det kan också kännas tröstlöst att betala sin hyra om man ändå aldrig tror sig kunna ta över sitt kontrakt med anledning av skuldbilden. Genom att arbeta mer aktivt med ekonomin finns en förhoppning om att klientens hopp om en annan framtida situation ökar.

Projektet syftar också till att minska klienternas hyresskulder till förvaltningen som hamnar på ett par hundra tusen per år. En förhoppning är att budgetrådgivaren på sikt kan komma att finansiera sin egen lön genom att klienterna får bättre stöd att klara sin ekonomi vilket borde leda till att de betalar sin hyra till förvaltningen.

Målgrupp

De klienter som är boende i stadsdelens försöks- och träningslägenheter och som har skulder eller svårigheter med att hantera sin ekonomi, både ensamstående vuxna och barnfamiljer.

Metod

En projektanställning som budgetrådgivare knyts till lägenhetsverksamheten. Initialt kommer budgetrådgivaren att tillsammans med boendesamordnarna att sättas in i verksamheten. Därefter kommer kartläggningen av vilka boende som har skulder att ligga som grund för arbetet. Eventuellt behöver budgetrådgivaren göra en prioritering av vilken målgrupp han/hon ska börja med. Därefter träffas socialsekreterare, klient och budgetrådgivare för ett första samtal. En genomförandeplan skapas med mål och delmål kopplade till den ekonomiska situationen och boendet. Därefter påbörjar klienten och budgetrådgivaren sitt arbete. För en del klienter kan det handla om att börja öppna räkningar och sortera medan det för andra handlar om att få hjälp att kontakta inkasso eller kronofogden för att börja göra upp avbetalningsplaner. För dem som har stora svårigheter att klara sin ekonomi kommer budgetrådgivaren att behöva ett nära samarbete med ev. boendestöd och socialsekreteraren för att samråd om klienten kan vara i behov av egna medel, god man eller mer intensifierat boendestöd och hjälp med det vardagliga. För andra handlar det om att lära sig balansera sina inkomster och utgifter och lära sig budgetplanering. Den största gruppen som bor i försöks- och träningslägenhet är ursprungligen födda utanför norden och har ett annat etniskt ursprung. Det kan hända att gruppverksamhet kan bli aktuell om det framkommer att behovet av information kring vissa områden är stort eller om många har liknande frågeställningar och problem.

Målet är att alla klienter med en svår ekonomisk situation ska ha en plan (genomförandeplan) för hur han/hon ska komma till rätta med sin ekonomiska situation på kort och lång sikt.

När nya framställningar om tränings- eller försökslägenhet inkommer till lägenhetsverksamheten ska budgetrådgivaren kopplas in omedelbart efter det att framställan beviljats, även innan själva inflytten, i de fall då klienten har skulder. Budgetrådgivaren blir då en part i genomförandeplanen som är kopplad till boendet och ingen specifik plan behöver då skapas. Tydliga mål och delmål ska dock vara kopplade till insatsen budgetrådgivning så att den går att följa upp.

För att undvika att socialtjänsten blir en alternativ hyresvärd ska projektet kontakta hyresvärdarna i området för att bilda en referensgrupp och föra en dialog kring hur ett gemensamt ansvar kan tas för målgruppen. En gemensam plattform behöver skapas kring hur länge en klient ska ha klarat av att betala hyran, sköta en avbetalningsplan utan anmärkning, ha en fungerande ekonomi i övrigt innan han eller hon kan ta över ett kontrakt och räknas som en ”vanlig” hyresgäst.

Utvärdering

I alla ärenden där den budgetrådgivaren blir inkopplad ska en genomförandeplan utformas tillsammans med klienten, placerande socialsekreterare och budgetrådgivaren. I planen ska mål och delmål sättas som sedan ska följas upp kontinuerligt och vid projektets slut.

Vidare ska en strukturerad intervju genomföras med klient och socialsekreterare var för sig med frågor om de anser att insatsen varit till hjälp för att nå en förändring.

En mätning görs vid projektets början kring hur många som har försöks- resp. träningslägenhet samt hur många som under år ett tar över kontrakten. Under år två görs samma mätning för att se om rörligheten i boendet ökat.

En mätning ska också göras kring huruvida skuldbilden till stadsdelen förändrats, d.v.s. är det färre klienter som underlåter att betala sin hyra till stadsdelsförvaltningen vid projektets slut än vid projektets början.

UTVÄRDERINGSPLAN

År 1

Genomförandeplaner

En kopia på alla genomförandeplaner som upprättas sparas i en speciell pärm, projektets utvärderingspärm.

Hyresskulder

En mätning görs av hur stora målgruppens hyresskulder är till förvaltningen vid projektets början. Mätningen tas ut genom kundreskontra och agresso och sparas i projektets utvärderingspärm.

Andel boende

För att mäta andelen boende i försöks- och träningslägenhet görs en mätning vid projektets början för att se hur många som bor i de resp. boendeformerna. En mätning bakåt är möjlig att göra för att få ett jämförelsetal.

År 2

Genomförandeplaner och enkäter

Vid slutet av år två går budgetrådgivaren och projektsamordnaren igenom samtliga upprättade genomförandeplaner för att se om målen uppnåtts enligt budgetrådgivaren.

Projektsamordnaren bokar sedan in en tid med socialsekreteraren och klienten, var för sig, och ställer frågor enligt ett standardiserat frågeformulär kring hur klienten och socialsekreteraren tycker att målen uppnåtts. Hinder för att mål inte uppnåtts tas upp samt vad som bidragit till att mål uppnåtts. Klienten får också frågor om bemötande och hur han/hon uppfattat insatsen i stort.

Hyresskulder

Vid slutet av år två genomförs en ny mätning av hyresskulderna till förvaltningen för att se om en förändring skett.

Andel boende

En ny mätning görs vid projektets slut för att se om rörligheten i boendet ökat. Har fler gått från tränings- till försökslägenhet. Har fler tagit över kontrakt än tidigare år?

BUDGET FÖR PROJEKTET

Kostnader	2008	2009
Personal, inkl. sociala avgifter m.m. (tjänst som budgetrådgivare)	497 000	497 000
Kostnader för verksamhet (utbildning, konferenser, handledning)	30 000	30 000
Utvärdering/uppföljning		30 000
Lokal, it och telefoni	65 000	50 000
Totalt:	592 000	607 000
Totalt för år 1 och år 2:	1 199 000 kr	